ALTYAPI KARARLARINDA ÇATIŞAN GÖRÜŞLER: İZMİR BAZ İSTASYONLARI ÖRNEĞİ¹

CONFLICTING VIEWS ON INFRASTRUCTURE DECISIONS: İZMİR BASE STATIONS CASE

İlgi ATAY KAYA

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İzmir / Türkiye

Öz: Altyapı kararları her ne kadar teknik konuları içerse de zaman zaman görüş çatışmalarına sebep olmaktadır. Özellikle yakınlarda yaşayanları etkileme potansiyeli olan baz istasyonları, çöp depolama alanları, arıtma tesisleri gibi altyapı türlerinin yer seçiminde ortak görüş her zaman mümkün olmamaktadır. Bu makalenin amacı altyapı kararlarındaki çatışan görüşleri ortaya koymaktır. Bu sayede hem benzer pratiklere yol göstermeyi hem de altyapı gibi teknik konuların sosyal boyutları hakkında Türkiye örneklerinde henüz yeterli araştırmanın bulunmadığı bir alana katkı koymayı hedeflemektedir. Bu amacı gerçekleştirmek için İzmir’de bir devlet üniversitesinde yer seçen baz istasyonları örneğini kapsayan bir vaka çalışması yapılmıştır. Veri toplamak için katılımcı gözlem ve gazete incelemesi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları bu örnekteki çatışan görüşlerin baz istasyonlarının sağlığa etkileri ve karar verme süreçleri hakkında olduğunu göstermektedir. Değerlendirmede çatışan görüşlerin karar vericiler tarafından dikkate alınmasının önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Altyapı, Çatışma, Baz İstasyonları, İzmir

Abstract: Infrastructure decisions sometimes causes conflicting views despite involving technical issues. Common opinion is not always possible in site selection of infrastructure types having potential effects on people living nearby such as base stations, solid waste disposals and purification facilities. The purpose of this article is to find out the conflicting views on infrastructure decisions. Thus, it aims both to guide similar practices and to contribute to a field on social aspects of technical issues such as infrastructure which is not sufficiently studied in Turkish examples. To manage this aim, a case study of base stations located in a public university in İzmir is performed. The techniques of participatory observation and newspaper search are used to collect data. Findings showed that conflicting views are related with health effects and decision making processes. The importance of the consideration of conflicting views by decision makers is emphasized in evaluation.

Key Words: Infrastructure, Conflict, Base Stations, İzmir

Doi: 10.17365/TMD.2017.1.001.x

- (1) *Sorumlu Yazar: İlgi ATAY KAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İzmir / Türkiye, ilgi.kaya@deu.edu.tr* *Geliş Tarihi / Received: 17.10.2016* *Düzeltilme Tarihi / Revision Date: 11.01.2017-29.01.2017* *Kabul Tarihi / Accepted: 22.02.2017* *Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Uygulama / Research - Application)* *Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None* *“Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Commit*

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

GİRİŞ

Yalnızca teknik konuları içermedikleri için mimarlık ve kent planlamada çeşitli ilgi gruplarının görüş çatışmaları görülmektedir (Peltonen ve Sairinen, 2010, 328-337). Bu çatışmalar kimi zaman tasarımcı ile kullanıcı arasında, kimi zaman karar verici ile karardan etkilenen arasında, kimi zaman mimar ile müteahhit arasında, kimi zaman plancı ile yatırımcı arasında oluşmaktadır. Bu alanların süreçlerinde çok çeşitli aktörler yer aldığından farklı görüşlerin ortaya çıkması olağandır.

Planlamanın önemli konularından olan altyapı yalnızca teknik değil aynı zamanda sosyal boyutu olan bir alandır. Kararların toplumun çeşitli kesimlerini etkilediği durumlarda karşı çıkışlar veya anlaşmazlıklar ortaya çıkmaktadır. Altyapı planlamasında karar verme sürecinde çatışan görüşlerin dikkate alınması gerekir. Altyapı projelerinden etkilenen veya sürece dahil olan tarafların ve ilgilerinin profesyonellerce anlaşılması önemlidir; anlaşılmadığı durumlarda proje hataları ve başarısızlıklar meydana gelmektedir (Lam ve Woo, 2009, 851-869; Li vd., 2012, 333-342). Daha pürüzsüz süreçler ve toplumca benimsenen altyapı tesisleri için ilgi gruplarının analizi gereklidir.

Çatışmalara konu olan altyapı tesislerinden biri de baz istasyonlarıdır. Cep telefonu kullanımının ve mobil iletişim teknolojilerine olan

talebin hızla arttığı bir dönemde baz istasyonları hem olmazsa olmazlar arasına girmiş hem de olası etkileri nedeniyle şüpheyle yaklaşılan altyapı tesislerinden olmuştur. Sayılarının günden güne artması toplumda kabul sorununu arttırmıştır (Arning vd., 2014, 1359-1384). Baz istasyonları hakkındaki çatışmalar haberleşmenin gelişmesine engel oluşturmaktadır ve hem sosyal hem ekonomik zararlar yaratmaktadır. Bu zararları önlemek ve çatışmaları çözmek için karşı çıkanların bu tutumlarının ardındaki nedenler ve etkileyen faktörler iyiye anlaşılmalıdır (Liao ve Chiu, 2009).

Türkiye’de altyapı tesislerinin sosyal yönü ve toplumsal kabulü üzerine yeterli araştırma bulunmamaktadır. Özellikle enerji altyapısının sosyal boyutları henüz yeterince ele alınmamıştır ve daha çok mühendislik alanında kısıtlanmıştır (Peker, 2013, 663-691). Baz istasyonları hakkındaki çoğu çalışma (Demirkılınç, 2010; Yağmur, 2003, 296-297; Uygunol, 2009; Karadağ vd., 2014, 314-318; Amca ve İlkan, 1999 gibi) da sağlığa etkileri ya da kirlilik haritaları gibi teknik konuları incelemektedir. Yerelde istenmeyen arazi kullanımları hakkındaki çatışmaları inceleyen çalışmada (Atay Kaya ve Kaya Erol, 2016, 83-94) ise kısaca değinilmiştir. İtirazlar hakkındaki bilimsel çalışmaların azlığına karşın baz istasyonlarının yer seçimine ilişkin davalar çoğalmaktadır (Uygunol, 2009).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

YÖNTEM

Yerel ve toplumsal kabul, karşı çıkışlar ve çatışan görüşler altyapı planlaması pratiğinde sıklıkla karşılaşılan sorunlar olmalarına rağmen Türkiye örneklerinde yeterince çalışılmadıklarından bu araştırma hem literatürdeki bu boşluğu doldurmak hem de pratiğe yön vermek için yapılmıştır. Makale çatışan görüşleri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda gelecekteki benzer süreçleri iyileştirici çıkarımlarda bulunmaktadır.

Araştırma vaka çalışması şeklinde tasarlanmıştır. Araştırmada kullanılan birim İzmir’de bir devlet üniversitesinde yer seçen baz istasyonları hakkındaki toplantıda sunum yapan resmi kurum sorumlusu ve sunumu dinleyerek söz alan ve baz istasyonlarının yerleşke- de yer seçmesine karşı çıkan kişileri kapsamaktadır. Sunuma dinleyici olarak katılarak doğrudan gözlem yoluyla tarafların görüşleri toplanmış ve çatışan yönleri ortaya çıkarmak için bu veriler derinlemesine çözümlenmiştir. Katılımcı gözlem yöntemi ile toplanan veriler gazete incelemesi sonucu elde edilen bilgilerle desteklenmiştir.

Makalenin devamında ilk olarak önceki çalışmaların derlemesine yer verilmiştir. Daha sonra vaka çalışmasının bulguları açıklanmıştır. Son olarak araştırma bulguları değerlendirilmiştir.

ALTYAPI KARARLARI HAKKINDAKİ ÇATIŞMALAR

Altyapı kararları şehir planlamanın ana konularındandır. Şehir planlamanın pek çok konusunda olduğu gibi altyapı tesislerinin yer seçiminde de çeşitli çatışan görüşler bulunmaktadır (Keir ve Ali, 2014, 169-189; Lam ve Woo, 2009, 851-869; Liao ve Chiu, 2009; Spang vd., 2012, 552-559; Timmermans ve Beroggi, 2000, 175-192). Bu çatışmalar çoğunlukla yer seçimine karar verenler ile bu karardan etkilenenler arasında geçmektedir (Li vd., 2012, 333-342). Çoğu zaman bu anlaşmazlıklar “benim arka bahçemde olmasın” (not in my backyard, NIMBY) yaklaşımı şeklinde ortaya çıkmaktadır (Arning vd., 2014, 1359-1384; Esaiasson, 2010; Hughes, 1997; Liao ve Chiu, 2009; Rorer, 2004, 213-234). Özellikle yakınlarda yaşayanlara zarar veren ve/veya vereceği düşünülen katı atık depolama alanları, arıtma tesisleri ve baz istasyonları gibi yerelde istenmeyen arazi kullanımları (locally unwanted land uses, LULU) olarak adlandırılan altyapı tesisleri daha çok çatışmaya sebep olmaktadır (Atay Kaya ve Kaya Erol, 2016, 83-94; Lam ve Woo, 2009, 851-869).

Altyapı kararlarındaki çatışmaların nedenleri çoğunlukla yakınlarda yaşayanlara olası zararları olmakla birlikte sürece dair de anlaşmazlıklar bulunmaktadır (Atay Kaya ve Kaya Erol, 2016, 83-94; Keir ve Ali, 2014, 169-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

189; Lam ve Woo, 2009, 851-869; Larsson, 2014, 163-183). Kimi zaman etkinin olup olmadığı üzerinde tartışılırken kimi zaman da zararların ne kadar bir mesafede etkili olacağı konusunda anlaşmazlık yaşanmaktadır (Keir ve Ali, 2014, 169-189; Larsson, 2014, 163-183). Sürece dair anlaşmazlıklar ise çoğunlukla geç haberdar olma ya da hiç bilgilendirilmeme veya bilgi sahibi olunsu da söz sahibi olamama, tarafların tümünün dikkate alınmaması ve güven eksikliği nedenleriyle ortaya çıkmaktadır (Lam ve Woo, 2009, 851-869; Liao ve Chiu, 2009; Peker, 2013, 663-691).

Çatışan görüşlere sebep olan altyapı tesislerinden biri de baz istasyonlarıdır. Baz istasyonlarında soruna yol açan konular sağlığa etkileri, estetik kaygılar ve taşınmaz değerlerinin düşmesidir (Allmendinger, 2007, 177-196; Bond and Beamish, 2005, 158-177; Drake, 2006, 387-410; Hughes, 1997; Rorer, 2004, 213-234; Salomon ve Borraz, 2005, 113-126; Wike, 2002, 45-62). Sağlığa en azından uzun dönemde zararlı olduğunu gösteren çalışmaların (Akın ve Margaret, 2014, 7-16; Marsalek, 2005, 157-160; Odunola vd., 2015, 57-64) yanında etkilerin kanıtlanmadığını söyleyen araştırmalar da bulunmaktadır (Hughes, 1997; Law ve McNeish, 2007, 439-456; Rorer, 2004, 213-234). Fransa, Belçika, İsviçre, Birleşik Krallık ve İspanya'daki baz istasyonları hakkındaki belirsizliklerin çö-

zümü için devlet uzman görüşlerine başvurulmuştur; ancak içlerinde “sağlığa etkisi kanıtlanmamıştır” diyenler de “riskler için önlem alınmalıdır” diyenler de çıkmıştır (Salomon ve Borraz, 2005, 113-126). Bilimsel araştırmaların bile ortak bir görüşe varamadığı bu konuda uygulama sırasında da çatışan tarafların olduğu örnekler bulunmaktadır (Allmendinger, 2007, 177-196; Drake, 2006, 387-410; Larsson, 2014, 163-183; Liao ve Chiu, 2009). Etkiler kanıtlanırsa da kanıtlanmasa da toplumun algısında zararlı olması karşı çıkılması için yeterlidir (Bond and Beamish, 2005, 158-177; Drake, 2006, 387-410; Vecchia, 2005, 135-143). Özellikle çocuk oyun alanı, okul, hastane gibi alanların yakınında yer seçmeleri çeşitli protestoların sebepleridir (Arning vd., 2014, 1359-1384).

Önceki çeşitli araştırmaların alan çalışmalarında baz istasyonlarının çeşitli olumsuz etkileri ortaya konmuştur. Nijerya'daki baz istasyonlarının yakınlardaki konutlarda yaşayanlarda baş ağrısı ve uyku bozukluğu gibi sağlık problemleri yarattığını ve taşınmaz değerlerini düşürdüğünü bulan çalışma (Akın ve Margaret, 2014) bunlardan biridir. Yeni Zelanda'da yapılan bir araştırmada ise katılımcılar baz istasyonlarına yakınsa bir mülke değerinden az ödeyeceklerini söylemişlerdir (Bond and Beamish, 2005, 158-177). Yeni Zelanda'daki başka bir çalışmada da görünüyü bozan baz istasyonlarının konut değer-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

lerini düşürdüğü bulunmuştur (Filippova ve Rehm, 2011, 244-267). Bu tür bulgular bu altyapı tesisine karşı görüştekiler için dayanak olmaktadır.

Diğer altyapı anlaşmazlıklarında olduğu gibi baz istasyonları hakkındaki görüş çatışmalarında da sürece dair konular öne çıkmaktadır. Baz istasyonlarının plansız yer seçmesi, peyzaj elemanlarıyla kamufle edilerek etki alanında yaşayanlardan gizlenmesi, belirsizlikler, süreçle ilgili bilgilendirme eksikliği ve katılımdan uzak süreçlerin yaşanması bunların başlıcalarıdır (Drake, 2006, 387-410; Larsson, 2014, 163-183; Liao ve Chiu, 2009). İngiliz planlama sistemindeki baz istasyonlarına yönelik yasayı değerlendiren çalışmasında Allmendinger (2007, 177-196) baz istasyonu öneri yerlerinin yerel planlama kurumunca incelenmesine, çeşitli parametrelerle kontrol edilmesine ve çevrede yaşayanların posta ve broşür gibi yollarla bilgilendirilmesine rağmen özellikle kamu ve operatör şirketleri arasında bir güven sorunu olduğunu dile getirmektedir (Allmendinger, 2007, 177-196). Baz istasyonlarının Fransa, Belçika, İsviçre, Birleşik Krallık ve İspanya'daki yasal düzenlemelerini araştıran çalışmaya göre (Salomon ve Borraz, 2005, 113-126) bu ülkelerde bu tesisler yasa ile düzenlenen ve merkezi otoritelerden alınan izinler yoluyla kurulmaktadır. Müzakereye yer vermeyen ve bilgilendirilme sorunları olan teknik bir süreç

işlemektedir. Bu durum karşı çıkışlara yansımaktadır. Kaliforniya ve İsviçre örneklerini veren bir çalışmada ise kurulacak baz istasyonları hakkında duyuru olmasına rağmen bilgilendirme için geç kalındığı ve duyuru sonrasındaki itirazların ve protestoların dikkate alınmayarak kurulumun başladığı ifade edilmiştir (de Graaff, 2016).

Altyapı anlaşmazlıklarının çözümleri hakkında literatür henüz ortak bir reçete yazmamıştır. Tesislerden olumsuz etkilenenlere tazminat ödenerek sorunun çözüleceğini varsayan çalışmalar bulunsun da (Li vd., 2012, 333-342), çeşitli senaryoları test eden bir çalışmada tazminatların çözüme etkisinin az olduğu ifade edilmektedir (Arning vd., 2014, 1359-1384). Toplumun ve/veya tüm ilgi gruplarının bilgilendirilmesinin çatışmaları azaltacağı söylenmektedir (Liao ve Chiu, 2009), ancak planlanan tesislerle ilgili bilgiye kolay ulaşılmasının protestolara eğilimi arttırdığı da bulunmuştur (Esaiaasson, 2010). Baz istasyonlarının görüntü kirliliği yaratması nedeniyle oluşan anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak için heykellerin arkasına yerleştirmek gibi estetik çözümler önerilmiştir (Hughes, 1997). Ancak bu tür uygulamaların da çevredekilerden gizlemek adına yapıldığı görüşü başka bir sorun doğurmaktadır. Bu sorunu ortadan kaldırmak için baz istasyonlarının kamufle konusunda sağlayıcı şirketin toplumla beraber çalışması önerilmiştir

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

(Rorer, 2004, 213-234). Kablosuz ağ altyapıları hakkında daha barışçıl süreçlerin ancak toplumun bu tesislerin insan sağlığına olumsuz etkisi olmadığı konusunda eğitilmesi ve yerel yönerimlerle şirketler arasında işbirliği yapılması yoluyla sağlanacağı vurgulanmıştır (Hughes, 1997; Rorer, 2004, 213-234). Risklerin ortadan kaldırılacağına dair güven ortamı oluşturulması gerekmektedir (Liao ve Chiu, 2009). Avusturalya, Kanada, Yeni Zelanda ve çeşitli Avrupa ülkelerinde baz istasyonları için limitler belirlemek veya okul, çocuk oyun alanı, hastane gibi hassas alanlardan uzağa yerleştirmek gibi çeşitli önlemler alınmaktadır; ancak bu önlemler toplumdaki endişeleri azaltmak için işe yaramamaktadır, aksine risk algısını arttırmaktadır (Wiedemann vd., 2013, 1788-1801; Vecchia, 2005, 135-143). Çatışma yönetiminde katılımcı ve uzlaşmacı yaklaşımlar pek çok çalışmanın ortak çözüm önerisidir (Keir ve Ali, 2014, 169-189; Larsson, 2014, 163-183; Li vd., 2012, 333-342; Peker, 2013, 663-691). Çözüm için alternatif çatışma yönetimi prosedürlerinden biri olan hakemlerin sürece dahil olmasının daha hızlı sonuçlanma ve düşük maliyet açısından faydalı olacağı belirtilmiştir (Spang vd., 2012, 552-559). Yerel ölçekte tüm tarafların dahil olduğu bir anlaşma yapılmasının daha şeffaf, güven artırıcı ve başarılı olacağı kaydedilmiştir (Vecchia, 2005, 135-143). Birleşik Krallık'ta örneklerine az

rastlanmakla birlikte toplum temsilcileriyle operatörlerin baz istasyonu yer seçiminde ortak çalıştığı uygulamalar bulunmaktadır (Allmendinger, 2007, 177-196).

İZMİR BAZ İSTASYONLARI ÖRNEĞİ

İzmir 4.168.415 nüfusuyla Türkiye'nin üçüncü büyük kentidir (TÜİK, 2015). Kentsel gelişme sanayi, hizmet ve konut yatırımları ile hızla artmaktadır. Buna bağlı olarak altyapı ihtiyacı ve hizmeti de artmaktadır. Ancak kentte katı atık depolama alanı, arıtma tesisi ve baz istasyonları gibi planlama sürecinde çatışmalar yaşanan ve yerelde istenmeyen arazi kullanımları olarak nitelendirilebilen pek çok altyapı tesisi bulunmaktadır (Atay Kaya ve Kaya Erol, 2016, 83-94).

İzmir'de baz istasyonlarına karşı verilen tepkiler çeşitli gazete haberlerine konu olmuştur (Milliyet, 2009; 2011; 2012; 2014; Yeni Asır, 2009; 2010; 2011; 2016_1; 2016_2 gibi). Bu haberlere göre Bayraklı, Karabağlar, Konak, Bornova, Buca ve Balçova ilçelerindeki çeşitli örneklerde baz istasyonlarının kaldırılması için davalar açılmış; Valilik ve belediyelere dilekçeler verilmiş, sözlü uyarılarda bulunulmuş, sokakta eylem yapılmış ve okul bahçesinde pankart açılmıştır. Kimilerinin evlerine ya da okullarına yakın olduğu için kimilerinin reklam panoları, güneş enerjisi depoları ve aydınlatma direklerinin arkasına gizlendiği için karşı çıktığı ve çoğunun baz

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

istasyonlarının sağlığa zararlı olduğunu düşündüğü ifade edilmiştir.

Bu makale 2016 yılında İzmir’de bir devlet üniversitesinde yapılan seminerde ifade edilen görüşleri incelemektedir. Araştırma seminerde sunumu yapan kişi ile dinleyiciler arasındaki diyalogları katılımcı gözlem yolu ile incelemektedir. İnceleme mekansal bir kararın etkileri ve süreci hakkındaki çatışan görüşleri ortaya koymaktadır.

İncelenen görüşlerden biri sunumu yapan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu sorumlusudur. Onunkilere paralel olmayan, karşı çıkan ve/ veya eleştiren diğer görüşler ise dinleyicilerden soru sormak ve görüş bildirmek için söz alanlardır. Bu kişiler beş ayrı bölümdeki öğretim elemanlarıdır. Ayrıca içlerinden biri sendika adına katıldığını bildirmiştir.

İnceleme sonuçlarında çatışan görüşler iki ana konu altında aktarılmıştır. Bu konulardan biri karşı çıkışlar ve onların başlıca nedeni olan sağlığa etki meselesidir. İkinci konu ise baz istasyonlarına ilişkin süreçtir.

Baz istasyonlarına karşı çıkışlar sunumu yapan kişiye göre basının etkisiyle ve yanlış bilgi nedeniyle ortaya çıkmaktayken, söz alan dinleyicilere göre bilimsel verilere dayanmaktadır. Sağlığa olumsuz etkilerinin kanıtlanmadığının söylendiği sunuma karşıt görüştekiler ellerinde aksini söyleyen maka-

le çıktıklarıyla katılmışlardır. Sunumda Dünya Sağlık Örgütü’nün 20 yıllık araştırmasında kanser tespit edilmediği ifade edilmiştir. Aynı zamanda Tübitak’ın 2001 raporundan verilere yer verilmiştir ve buna göre baz istasyonlarının pek çok ev aletinden daha az etki yaptığı söylenmiştir. Ancak söz alan dinleyiciler sunumda değinilen Dünya Sağlık Örgütü ve Tübitak araştırmalarının eski ve yetersiz olduğunu iddia ederek pek çok araştırmada sağlığa olumsuz etkilerin ispatlandığını söylemişlerdir ve Almanya, Brezilya ve Norveç’te yapılan 2009, 2012 ve 2014 yıllarından çalışmaları göstermişlerdir. Ayrıca Tübitak raporundaki tablolarda yer alan tüplü televizyon gibi artık kullanımı azalmış aletlerin örnek gösterilmesinin sunumun ne kadar eski olduğunu gösterdiği vurgulanmış ve eleştirilmiştir. Sunumda etkisi baz istasyonlarından fazla olarak sözü edilen bu ev aletlerinin kullanımının kişiye bağlı olduğu ve istenildiğinde kapatıldığı veya uzaklaştırıldığı ancak baz istasyonları için böyle bir ihtimal olmadığı ifade edilmiştir.

Sunumda baz istasyonlarının sağlığa zararlı olmayan yalnızca ısı etkisi olan ‘non-ionizing’ radyasyon yaydığı ve kullanılan ortalama 3,5 volt/m’nin insan vücudu tarafından tolere edildiği söylenmiştir. Buna karşılık söz alan bir dinleyici “ortalamanın 3,5 volt/m olması yönetmelikteki 6 volt/m sınırının aşılmadığını göstermez” demiştir. Başka bir din-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

leyici de Uluslararası Kanser Araştırmaları Enstitüsü'nün baz istasyonlarının etkisi olduğunu kabul ettiğini eklemiştir.

Baz istasyonları hakkında yer seçimi, denetim ve/ veya bilgilendirmeyi kapsayan sürece ilişkin de çatışan görüşler ortaya çıkmıştır. Kamu kurumu yetkilisi Ege Bölgesi'nde 30 denetleyici ile yılda bir kez denetim yapıldığını söylemiş ve dinleyicilerden bunun çok yetersiz olduğuna ve kaçak baz istasyonlarının çok uzun süre kontrolsüz kaldığına dair eleştiriler gelmiştir. Sunumda süreçle ilgili ayrıca baz istasyonlarının frekans ve elektrik alan şiddeti için standartlar olduğu, güvenlik sertifikası için 11 m güvenlik mesafesi içerisinde yaşam alanı olmaması şartı arandığı ve Sağlık Bakanlığı'na görüş sorulduğu ifade edilmiştir. Karşıt görüştekiler yaşam alanlarına 11 m'den daha yakın baz istasyonları olduğunu hatta bazılarının binaların üzerine yerleştirildiğini, kaçak işlerin kontrol edilmediğini ve imar planlarında yerlerinin belirlenmemesinin bir eksiklik olduğunu söylemişlerdir. İçlerinden biri etkilerinin kabul edilmediği bir şeye maruz kalma nedeniyle insan haklarına aykırı olduğunu söylerken bir diğeri Çevre Bakanlığı'nın kamu kurumları ve eğitim tesislerine yakın kurulamayacağı genelgesine aykırı olduğunu ifade etmiştir. Buna karşılık sunum yapan kişi bu genelgenin 2001'de iptal edildiğini bildirmiştir ve bu şartlar uygulanırsa cep telefonu ile görüşüle-

meyeceğini savunmuştur. Ayrıca kendisi yaptığı tüm sunumlarda katılımcıların ve görüştüğü tüm öğretim üyelerinin sağlığa zararlardan bahsederken aynı zamanda cep telefonundan vazgeçemediğini ve bu ikisini bir arada çözen bir sistem öneremediğini söylemiştir. Sürece yönelik ek olarak sendika temsilcisi “nereye yapılacağına dair bilğimiz yok, şirket fizibilite yapıyor, projelendiriyor, sonra görüyoruz” demiştir. Kamu görevlisi ise e-devletten lokasyon seçilince baz istasyonu değerlerinin görülebildiğini hatırlatmıştır.

DEĞERLENDİRME

Araştırma altyapı kararlarında çatışan görüşleri bir üniversite yerleşkesindeki baz istasyonları örneği üzerinden incelemiştir. Bu araştırmanın kapsamı özellikle küçük tutulmuş ve yalnızca bir yerleşke ölçeğindeki bir altyapı kararı hakkında yalnızca küçük bir topluluğun katıldığı bir toplantıda bile pek çok çatışan görüş bulunduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu görüşler pek çok arazi kullanım çatışmasında olduğu gibi yer seçimini yapan ve/ veya izin veren kurum ile o yer seçiminden etkilenen ve/ veya etkileneceğini düşünen kişiler arasında oluşmuştur.

İncelenen örnekte baz istasyonlarının hem sağlığa etkileri hem de süreci hakkında çatışan görüşler olduğu bulunmuştur. Sağlığa etkileri açısından sunumda kullanılan verilerin Dünya Sağlık Örgütü ve Tübitak gibi kurum-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

lara da atıfta bulunularak bilgi sahibi olmayan dinleyiciler için ‘ikna edici’ olabileceği görülürken, gerçekte konu hakkında doktora ve benzeri araştırmalar yapan üniversitelilere etkili olmadığı gözlenmiştir. Aksine bu verilerdeki hatalar ve eskimişlik daha çok göze çarpmıştır. Bu açıdan bu örnek gelecekte istenmeyen arazi kullanımları hakkında ikna toplantıları yapacak olan karar vericilere bir ders olmalıdır.

Baz istasyonları sunumuna katılan kişiler çok çeşitli uzmanlık alanları ve bölümden gelmelerine rağmen toplantıya ellerinde iddialarını güçlendirecek makale ve araştırma raporlarıyla gelmişlerdir. Baz istasyonlarının sağlığa olumsuz etkilerini kanıtlayan bu metinler sadece sunumu yapan kişiye görüş bildirmekle kalmayıp bilgi sahibi olmayan diğer dinleyicileri de etkilemesi yönünden ilgi çekicidir. Bu tür katılım toplantılarında tarafların hazırlıklı gelmesi gerektiğinin iyi bir örneği olmuştur.

Süreç konusundaki eleştirilere kamu kurumu yetkilisinin “siz bir çözüm önerin o zaman” şeklindeki yaklaşımı dikkat çekicidir. Sorumluluk sahibinin eleştirilerle karşılaştığında başvurduğu bir kaçıştır. Bunun yerine uzmanların çözüm önerilerine ‘gerçekten’ danışılacak bir süreç tasarlanmalıdır. Kararlar alındıktan ve uygulandıktan sonra yapılan bu tür ‘ikna’ toplantılarının durumu değiştirmeye

diği ve görüş çatışmalarını sonlandırmadığı ortadadır.

Bilgilendirme eksikliği hakkındaki eleştirilere sunumu yapan kurum yetkilisi e-devlet uygulamasını tavsiye etmiştir. Ancak eleştirinin özünde yeni yapılacak baz istasyonları hakkında bilgi verilmediği bulunmaktayken e-devlette yalnızca mevcut baz istasyonlarının bilgileri yer almaktadır. Bu durumda verilen tavsiye sunum sırasında konunun uzamasına engel olmakla birlikte gerçekte sorunu çözmemiştir.

SONUÇ

Yalnızca baz istasyonlarının değil diğer ‘yerelde istenmeyen’ altyapı tesislerinin de sıklıkla çatışan görüşlere konu olduğu bilinmektedir. Çöp depolama alanları, arıtma tesisleri gibi bu altyapı tesislerinin yer seçiminde teknik kriterlerin yanında etki alanına giren sosyal yapının da dikkate alınması gerekir. Dikkat edilmediği durumlarda çatışan görüşler olması kaçınılmazdır.

Baz istasyonu veya diğer altyapı tesislerinin yer seçimi, planlama ve yönetimi süreçlerinde çatışan görüşlerin olması bir olumsuzluk değil, aksine çoğunlukla mekânsal kararları iyileştirici bir durumdur. Karar vericilerin gözden kaçırdıklarının mekan kullanıcıları tarafından hatırlatılması gibi örneklerde daha yaşanabilir ortamlara katkıda bulunur. Planlama ve çatışma çözümü süreçleri için

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

seçilen yöntem merkezden ve uzman görüşlerine dayalı da olsa katılımcı ve uzlaşmacı da olsa önemli olan bu görüşlerin dikkate alınmasıdır.

KAYNAKÇA

AKIN, A. O., MARGARET, A., (2014). Location Adequacy of Telecommunication Masts and Residents Livability in Osogbo, Nigeria. *IMPACT: International Journal of Research in Applied, Natural and Social Sciences*, 2(11), 7–16

ALLMENDINGER, P., (2007). Mobile Phone Mast Development: The Rise of Third Party Governance in English Planning? *Planning, Practice & Research*, 22(2), 177–196

AMCA, H. A., İLKAN, M., (1999). Mobil Telefonlar ve Baz İstasyonları Tarafından Yayılan Mikrodalga Sinyallerin İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri, KKTC Sağlık Bakanlığı

ARNING, K., KOWALEWSKI, S., ZIEFLE, M., (2014). Health Concerns Versus Mobile Data Needs: Conjoint Measurement of Preferences for Mobile Communication Network Scenarios. *Human and Ecological Risk Assessment : An International Journal*, 20(5), 1359–1384

ATAY KAYA, İ., KAYA EROL, N., (2016).

Conflicts over Locally Unwanted Land Uses (LULUs): Reasons and solutions for case studies in Izmir (Turkey). *Land Use Policy*, 58, 83–94

BOND, S., BEAMISH, K., (2005). Cellular Phone Towers: Perceived Impact on Residents and Property Values. *Pacific Rim Property Research Journal*, 11(2), 158–177

DE GRAAFF, M. B., (2016). Should I be worried? Citizens' experiences and the risk politics of cell site deployment. the University of Amsterdam, Amsterdam, the Netherlands

DEMİRKİLİNÇ, D., (2010). Measurement and Analysis of GSM Base Station for Human Health Factors. Master Thesis, Dokuz Eylül University, Graduate School of Natural and Applied Sciences

DRAKE, F., (2006). Mobile phone masts: protesting the scientific evidence. *Public Understanding of Science*, SAGE Publications, 15(4), 387–410

ESAIASSON, P., (2010). Why Citizens (Sometimes) Dispute Public Facility Sitings in Their Neighborhood – An Experimental Account of the NIMBY-syndrome. In *Annual Meeting of the*

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

American Political Science Association.
Washington

FILIPPOVA, O., REHM, M., (2011). The impact of proximity to cell phone towers on residential property values. *International Journal of Housing Markets and Analysis*, 4(3), 244–267

HUGHES, D. W., (1998). When NIMBYs Attack: The Heights to Which Communities Will Climb to Prevent the Siting of Wireless Towers. *The Journal of Corporation Law*, 1(Spring), 470–500

KARADAĞ, T., ÖZDEMİR, A. R., ABBASOV, T., (2014). Bir Üniversite Yerleşkesinde Uzun Süreli Elektromanyetik Alan Ölçümleri ve Kirlilik Haritaları. *Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 20(8), 314–318

KEIR, L. S., ALI, S. H., (2014). Conflict Assessment in Energy Infrastructure Siting: Prospects for Consensus Building in the Northern Pass Transmission Line Project. *Negotiation Journal* April, (April), 169–189

LAM, K. C., WOO, L. Y., (2009). Public perception of locally unwanted facilities in Hong Kong: implications for conflict resolution. *Local Environment*, 14(9), 851–869

LARSSON, S., (2014). What type of knowledge rules where? Legally regulated participation in large-scale mobile infrastructure planning in Sweden. *Environment and Planning C: Government and Policy*, 32, 163–183

LAW, A., MCNEISH, W., (2007). Contesting the New Irrational Actor Model: A Case Study of Mobile Phone Mast Protest. *Sociology*, 41(3), 439–456

LI, T. H. Y., NG, S. T., SKITMORE, M., (2012). Conflict or consensus: An investigation of stakeholder concerns during the participation process of major infrastructure and construction projects in Hong Kong. *Habitat International*, 36, 333–342

LIAO, C.-H., CHIU, S.-H., (2009). Public Attitude toward Mobile Base Station Siting: More than NIMBY. *SSRN Electronic Journal*, (December), 1–21

MARSALEK, E., (2005). Precautionary measures for base station siting - reaching a consensus between providers, local authorities and public to protect public health. M. Repacholi, E. van Deventer, & P. Ravazzani (Ed.), *International Workshop on Base Stations and Wireless Networks: Exposures and Health Consequences* (157–160). Switzerland, Geneva

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ODUNOLA, O. O., JELILI, M. O., ASANI, M. A., (2015). Telecommunication Mast Location and It's Health Implication for Residents in Ogbomoso, Nigeria. Civil and Environmental Research, 7(9), 57–65

PEKER, Z., (2013). Yenilenebilir enerji gelişimlerinin sosyal boyutu. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15(4), 663–691

PELTONEN, L., SAIRINEN, R., (2010). Integrating impact assessment and conflict management in urban planning: experiences from Finland. Environmental Impact Assessment Review, 30 (5), 328–337

RORER, C., (2005). Can You See Me Now? The Struggle Between Cellular Towers and NIMBY. Journal of Natural Resources & Environmental Law, 19(2)

SALOMON, D., BORRAZ, O., (2005). Regulating the risks of mobile phone base stations: a comparative study in 5 European countries. M. Repacholi, E. van Deventer, & P. Ravazzani (Ed.), International Workshop on Base Stations and Wireless Networks: Exposures and Health Consequences (113–126). Switzerland, Geneva

SPANG, K., RIEMANN, S., KÖNTGES, H., (2012). Cooperative Mechanism for Solving Conflicts in Infrastructure

Projects. Organization, Technology and Management in Construction an International Journal, 4(2), 552–559

TIMMERMANS, J. S., BEROGGI, G. E. G., (2000). Conflict resolution in sustainable infrastructure management. Safety Science, 35, 175–192

TÜİK, (2015). Türkiye İstatistik Kurumu. Yıllara Göre İl Nüfusları

UYGUNOL, O., (2009). Coğrafi Bilgi Sistemi Yardımıyla GSM Baz İstasyonlarında Elektromanyetik Alan Kirliliğinin Tesbiti ve Konya Örneği. Selçuk Üniversitesi

VECCHIA, P., (2005). Local policy options for the installation of mobile telephony base stations Paolo. M. Repacholi, E. van Deventer, & P. Ravazzani (Ed.), International Workshop on Base Stations and Wireless Networks: Exposures and Health Consequences (135–143). Switzerland, Geneva

WIEDEMANN, P. M., SCHUETZ, H., BOERNER, F., CLAUBERG, M., CROFT, R., SHUKLA, R., BARNETT, J., (2013). When Precaution Creates Misunderstandings: The Unintended Effects of Precautionary Information on Perceived Risks, the EMF Case. Risk Analysis, 33(10), 1788–1801

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

WIKLE, T. A., (2002). Cellular Tower Proliferation in the United States. The Geographical Review, 92(1), 45–61

yet.com.tr/bayrakli-da-baz-istasyonu-eylemi-izmir-yerelhaber-407689/, Erişim Tarihi: 05.01.2017

YAĞMUR, F., BOZBIYIK, A., HANCI, İ. H., (2003). Elektromanyetik Dalgaların İnsan Biyokimyası Üzerine Etkileri. Sürekli Tıp Eğitim Dergisi, 12(8), 296–297.

YENİ ASIR (2009). Baz İstasyonuna Sazlı Sözlü Tepki, 09.12.09; http://www.yeniasir.com.tr/yazarlar/fatih_sendil/2009/12/09/baz_istasyonuna_sazli_sozlu_tepki, Erişim Tarihi: 18.09.2012

İNTERNET KAYNAKLARI

MİLLİYET, (2009). Baz Uyanıklığı Halkı Kızdırıyor, 17.08.09. <http://www.milliyet.com.tr/diger-kentlerde-durum-bambaska/ozgur-kaynar/egge/yazardetay/17.08.2009/1128959/default.htm>, Erişim Tarihi: 05.01.2017

YENİ ASIR (2010). Komşuluk hakkını kullandı baz istasyonunu kaldırttı, 04.06.10; http://www.yeniasir.com.tr/yazarlar/fatih_sendil/2010/06/04/komsuluk_hak_kini_kullandi_baz_istasyonunu_kaldirtti, Erişim Tarihi: 18.09.2012

MİLLİYET, (2011). Bir Baz İstasyonunu 15 Aydır Yıkmadılar, 28.01.11. <http://www.milliyet.com.tr/bir-baz-istasyonunu-15-aydir-yikmadilar/kemal-onderoglu/egge/yazardetay/28.01.2011/1344998/default.htm>, Erişim Tarihi: 05.01.2017

YENİ ASIR (2011). Öğrenci Velilerinden Baz İstasyonu Tepkisi, 28.04.11; http://www.yeniasir.com.tr/yazarlar/fatih_sendil/2011/04/28/ogrenci-velilerinden-baz-istasyonu-tepkisi, Erişim Tarihi: 18.09.2012

MİLLİYET, (2012). 50 Metre Arayla İki Baz İstasyonu Olur Mu?, 01.05.12; <http://www.milliyet.com.tr/50-metre-arayla-iki-baz-istasyonu-olur-mu-kemal-onderoglu/egge/yazardetay/01.05.2012/1534808/default.htm>, Erişim Tarihi: 05.01.2017

YENİ ASIR (2016_1). Baz Kuşatması, 22.08.16; <http://www.yeniasir.com.tr/yasam/2016/08/22/baz-kusatmasi>, Erişim Tarihi: 05.01.2017

MİLLİYET, (2014). Bayraklı’da Baz İstasyonu Eylemi, 01.10.2014. <http://www.milli->

YENİ ASIR (2016_2). “Okul önünde baz istasyonu istemiyoruz!”, 09.10.16. <http://www.yeniasir.com.tr/kenthaberleri/2016/10/09/okul-onunde-baz-istasyonu-istemiyoruz>, Erişim Tarihi: 05.01.2017

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Infrastructure is one of the conflict facing subjects in urban planning and architecture, although it mainly concerns technical issues. Disputes are usual because decisions on site selection of infrastructures affect many stakeholders, especially the people living near these facilities and/ or land uses. Understanding conflicting views on infrastructure decisions prevents project failures (Lam ve Woo, 2009, 851-869; Li vd., 2012, 333-342). The contribution of this study is expected to guide decision makers in infrastructure planning practice and to bring attention to a rarely studied field in literature on social aspects of infrastructure issues.

Aim: This study aims to emphasize the variety in views on infrastructure decisions and analyze the conflicting views in a case study of base stations. **Scope:** The scope of the study includes conflicting views expressed in a public meeting on base stations located in a public university in İzmir. **Method:** The research is designed as a case study. Case study performs an analysis of conflicting views of the speaker from the responsible institution and the participators in the meeting including academic staff from five departments. The data collection techniques used in this research are direct participatory observation and newspaper search. The method also includes in-depth qualitative analysis of the collected conflicting views. The findings are presented by using two subtopics of health effects and procedural issues of base stations. **Literature Review:** Literature involves studies referring to conflicting views on infrastructure decision making processes (Keir ve Ali, 2014, 169-189; Lam & Woo, 2009, 851-869; Liao & Chiu, 2009; Spang vd., 2012, 552-559; Timmermans ve Beroggi, 2000, 175-192). The reason of these conflicts includes both existing or perceived negative effects of the facilities and the deficiencies in their site selection processes (Atay Kaya ve Kaya Erol, 2016, 83-94; Keir ve Ali, 2014, 169-189; Lam ve Woo, 2009, 851-869; Larsson, 2014, 163-183). Base stations are conflict facing infrastructures because of their possible health effects, aesthetical issues and effects of reducing property values (Allmendinger, 2007, 177-196; Bond ve Beamish, 2005, 158-177; Drake, 2006, 387-410; Hughes, 1997; Rorer, 2004, 213-234; Salomon ve Borraz, 2005, 113-126; Wikle, 2002, 45-62). Although there are studies emphasizing the negative health effects of base stations (Akın ve Margaret, 2014, 7-16; Marsalek, 2005, 157-160; Odunola vd., 2015, 57-64), there are also studies reporting that the effects are not scientifically proved (Hughes,

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

1997; Law ve McNeish, 2007, 439-456; Rorer, 2004, 213-234). The solution proposals to these conflicts include compensation (Li vd., 2012, 333-342), public informing (Liao ve Chiu, 2009), aesthetical solutions (Hughes, 1997), public participation and consensus building (Keir ve Ali, 2014, 169-189; Larsson, 2014, 163-183; Li vd., 2012, 333-342; Peker, 2013, 663-691), adjudication (Spang vd., 2012, 552-559) and an agreement accepted by all stakeholders (Vecchia, 2005, 135-143). **Findings:** The findings demonstrate the conflicting views on base stations in İzmir. There are newspapers expressing the public opposition including lawsuits, meetings and petitions. The findings of the case study in a public university show that there are two main conflicting issues: health effects and decision making process. On the health effects issue, speaker rejects them whereas the participants insist on them. While the speaker tries to persuade the participants with reports showing that the effects of base stations are not as much as many home appliances, the participants emphasize the control of usage lacking in base stations on the contrary to home appliances. Both parties use scientific documents to defense their views. The speaker states that research of the last 20 years could not find cancer according to the report of World Health Organization. The participants show research examples from Germany, Brazil and Norway proving negative effects of base stations to human health. On the procedural issues, the speaker tells that the base stations are constructed by conforming the legal standards and controlled by public institutions. Adversely, participants list the illegal examples, bad site selection decisions near sensitive areas, lack of information sharing in the process and lack of staff controlling the practices. When the speaker notifies that there are 30 people working in the control department and controlling the base stations in Aegean Region once a year, the participants criticize the amount of controls and controllers. One of the participants tells that it is contrary to human rights to be exposed to the unwanted effects of a facility. Besides, another participant proposes the decisions to be included in development plans of the cities. Whereas the participants criticize the proximity of base stations to public institutions and educational facilities, the speaker says that it would be impossible to use mobile phones effectively with these location criteria. **Conclusion:** The conclusions of the study show that there are conflicting views on base stations despite such a small scale analysis. The public meetings should be organized earlier in the decision making process. Such meetings after decisions are made can hardly be successful in managing conflicts. The presentations should be designed more professionally. The stakeholders should be prepared before this kind of meetings. The decision making processes of infrastructure facilities are not only related with technical issues but also includes an affected social structure. Not only base stations but also other locally unwanted infrastructure facilities

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Ocak / Şubat / Mart / Nisan 2017 Sayı: 10 Kış - İlkbahar

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

January / February / March / April 2017 Issue: 10 Winter – Spring

ID:146 K:241

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

have possibility to become subject of a public dispute. Conflicting views are not obstacles to the processes, rather they are supporters of the success of the projects by extracting the missed but important issues. Either in traditional or in participatory planning processes, the responsible institutions and decision makers should consider conflicting views.